

عرضه سهام آرامکو و مسائل آن

به قلم سایمون هندرسون (/fa/experts/saymwn-hndrswn-0/)

۴ نوامبر ۲۰۱۹

همچنین دست‌یافتنی به

/ (English (/policy-analysis/understanding-saudi-aramco-ipo

العربية (/ar/policy-analysis/madha-ynty-trh-ashm-aramkw-alswdyt-llakttab-alam/)

درباره نویسنده

سایمون هندرسون (/fa/experts/saymwn-hndrswn-0/)

تحلیل کوتاه

عرضه سهام آرامکو برای فروش که از مدت‌ها پیش انتظارش می‌رفت سرانجام چراغ سبز گرفت اما درباره این که چقدر می‌تواند به ایجاد تحول اقتصادی در عربستان کمک کند هنوز تردیدهایی وجود دارد

سوم نوامبر عربستان سعودی رسماً اعلام کرد که قصد دارد از ماه آینده بخشی از سهام شرکت نفتی دولتی خود را در بورس عرضه کند. آرامکو که جانشین شرکت نفت عربستان-آمریکا است در اصل از سوی شرکت‌های آمریکایی پایه‌گذاری شده است و به آسانی می‌توان آن را با پسوندهای «ترین» توصیف کرد. آرامکو بزرگترین تولیدکننده نفت دنیاست که کمترین هزینه تولید را دارد و به مدیریت فوق‌العاده‌اش مشهور است و همه این‌ها باعث شده که این شرکت به سودآورترین کمپانی جهان تبدیل شود.

اما تاسیسات کلیدی این شرکت که در خاورمیانه واقع شده است در معرض حمله ایران

[https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/view/how-to-present-evidence-of-iranian-involvement-in-the-](https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/view/how-to-present-evidence-of-iranian-involvement-in-the-saudi-attack)

saudi-attack قرار دارد و فروش نفت به کشورهای دیگری که هر روز بیشتر از گذشته نگران تغییرات اقلیمی هستند چشم‌انداز خوشایندی را در بلندمدت نوید نمی‌دهد. همزمان عربستان مدعی است که می‌خواهد برای کاهش وابستگی‌اش به نفت به تنوع اقتصادی روی آورد که این خود ابهام موجود را بیشتر می‌کند. جزئیات بیشتر از اعلام عرضه سهام آرامکو نیازمند شناخت بستر موضوع است:

دلایل تأخیر فکر عرضه سهام آرامکو عمدتاً پروژه ولیعهد بن‌سلمان دانسته می‌شود که حاکم بالفعل عربستان است و می‌خواهد درآمد حاصل از فروش سهام را برای برنامه «چشم‌انداز ۲۰۳۰» عربستان سعودی هزینه کند که هدف آن مدرنیزه کردن این کشور است. بعد از انتشار اخباری مبنی بر این که بن‌سلمان و مقامات دیگر به عرضه اولیه سهام فکر می‌کنند تأخیری چندماهه به وجود آمد اما گزارش‌هایی که می‌گفت بن‌سلمان و دیگر مقامات مشغول آماده‌سازی مقدمات عرضه سهام هستند این‌طور فهمیده شد که آنها درباره انتشار اطلاعات مالی شرکت (که لازمه عرضه سهام است) دچار تردید هستند به علاوه نگرانی‌هایی وجود داشته در خصوص این که دارایی‌های شرکت ممکن است موضوع اقدامات قانونی قرار گیرد به ویژه اگر معلوم شود که عربستان مسئولیتی رسمی در حملات تروریستی یازده سپتامبر داشته است.

ارزش احتمالی ارزش کل شرکت مورد سوال است. بن‌سلمان گفته است که این شرکت دو تریلیون دلار می‌ارزد که این یعنی عرضه فقط پنج درصد از سهام آن صد میلیارد دلار به خزانه دولت عربستان تزریق خواهد کرد. تحلیل‌گران اعتبار این ارزیابی را زیر سوال برده‌اند و ارقامی بین ۱۵۵ تا ۱۸۸ را تخمین بهتری می‌دانند و حتی برخی ۱۰۱ تریلیون دلار هم تخمین زده‌اند. ریاض یک بار گفته است که قصد

دارد سالی پنج درصد از سهام شرکت را به مدت ۱۰ سال در بورس عرضه کند و بعد از آن عرضه سهام متوقف خواهد شد تا همچنان کنترل بیشتر سهام را خود در اختیار داشته باشد ولی برنامه فعلی عرضه سهام روشن نیست

اطلاعات پراکنده و اندک مطابق اعلامیه سوم نوامبر همان طور که پیش بینی هم می شد عرضه اولیه سهام ابتدا در بازار بورس داخلی عربستان موسوم به «تداول» انجام می شود و نه در بازارهای بورس نیویورک لندن یا توکیو که بهتر می توانند چنین عرضه بزرگی از سهام را مدیریت کنند هیچ اطلاعاتی درباره شمار سهام قابل خرید وجود ندارد اما گزارش ها می گوید که بین ۱ تا ۲ درصد خواهد بود قیمت هر سهم هم معلوم نیست و هیچ تاریخ مشخصی نیز برای شروع معامله اعلام نشده است مشاوران و لیبعهد ظاهرا هنوز دنبال راهی هستند که ۲ تریلیون دلاری را که او می خواهد محقق کنند

ارزش بازار صرف نظر از آنچه بن سلمان می خواهد در نهایت بازار در این موارد تصمیم خواهد گرفت خصوصا وقتی سهام مذکور در بورس هایی غیر از «تداول» عرضه شود برای عرضه داخلی سهام دولت دنبال تعهد صندوق های سرمایه گذاری دولتی های خارجی (شاید روسیه و چین) و نیز تعهد از سوی سعودی های ثروتمند است از جمله آن طور که گزارش شده عده ای از کسانی که اواخر سال ۲۰۱۷ در هتل ریتز کارلتون ریاض به اتهام فساد و سو دجویی بازداشت شدند به طور کلی تر گفته می شود که دولت عربستان شهروندان این کشور را تشویق می کند تا وام های بانکی بگیرند و سهام آرامکو را بخرند از ابتدای انجام معاملات سرمایه گذاران می توانند سود مستقیم دریافت کنند مثل وقتی که بریتانیا در دهه ۱۹۸۰ شرکت های دولتی را خصوصی کرد اما اصلا تضمینی برای افزایش قیمت سهام وجود ندارد

فرصت های سرمایه گذاری داخلی عربستان برای آن که اقتصاد خود را متحول کند باید طی چند سال آینده برای یک میلیون جوان جویای کار شغل جدید ایجاد کند پروژه نیوم (NEOM) نمونه ای ممتاز از چشم انداز ۲۰۳۰ است این پروژه پانصد میلیارد دلاری قرار است یک منطقه اقتصادی فوق پیشرفته در بخش شمال غرب عربستان و نزدیک مصر و اردن باشد اما مشاغل زیادی برای افراد نخواهد داشت چون تاسیساتی که برای نیوم پیش بینی شده قرار است پر از روبات باشد فعلا فقط ساخت یک فرودگاه جدید و چند قصر در آنجا تکمیل شده است

علاقه مندی خارجی ها همین تازگی یک کنفرانس سرمایه گذاری خارجی مهم در ریاض برگزار شد که هر چند تحت الشعاع قتل جمال خاشقجی روزنامه نگار ناراضی بود اما افراد بیشتری نسبت به سال قبل در آن شرکت داشتند با این حال طبق گزارش ها مدیران شرکت های خارجی بیشتر به دنبال کسب درآمد از کمک به عربستان در جذب سرمایه یا کمک به سرمایه گذاری در پروژه های (عربستان در) خارج بودند تا این که بخواهند در داخل عربستان پولی خرج کنند

سرمایه گذاری عربستان در خارج احتمالا بخشی از درآمد حاصل از عرضه اولیه سهام در خارج از عربستان سرمایه گذاری خواهد شد هر چند انتخاب بهترین گزینه سرمایه گذاری همیشه برای عربستان کار مشکلی بوده است صندوق سرمایه گذاری ملی عربستان با سرمایه گذاری ۴ میلیارد دلاری در شرکت اوبر (Uber) تا کنون ضرر داده و حمایت اش از صندوق سرمایه گذاری سافت بانک (SoftBank) ژاپن هم – با توجه به ناکامی عرضه اولیه سهام وی-ورک (WeWork) و سرمایه گذاری سنگین سافت بانک در آن – چندان موفق به نظر نمی رسد

بنا به این دلایل و دلایل دیگر روند عرضه اولیه سهام آرامکو به دقت از سوی بازارهای مالی بین المللی و همچنین دولت های خارجی زیر نظر خواهد بود که همگی آنها معمولا به خاطر روند تصمیم گیری عربستان یا به در دسر می افتند و یا سردرگم می شوند و یا هر دو هفته نامه *اکنون میست* این هفته در مطلب اصلی خود عرضه اولیه سهام آرامکو را «بزرگترین و پرمخاطره ترین عرضه اولیه سهام» خواند و از بن سلمان به عنوان «حاکمی مستبد که دستش آغشته به خون است» یاد کرد در حالی که ریاض اصلا دوست ندارد این نوع مباحث مطبوعاتی به دایره بحث های این سرمایه گذاری عظیم و تاریخی نزدیک شود

*سایمون هندرسون هموند بیکر و مدیر برنامه برنشتاین در سیاست خلیج و انرژی در انستیتو واشنگتن است

RECOMMENDED

BRIEF ANALYSIS

Bennett's Bahrain Visit Further Invigorates Israel-Gulf Diplomacy

أوریه ۱۴۰۲

Simon Henderson

[\(/policy-analysis/bennetts-bahrain-visit-further-invigorates-israel-gulf-diplomacy\)](#)

BRIEF ANALYSIS

Libya's Renewed Legitimacy Crisis

أوریه ۱۴۰۲

Ben Fishman

[\(/policy-analysis/libyas-renewed-legitimacy-crisis\)](#)

BRIEF ANALYSIS

The UAE Formally Ceases to be a Tax-Free Haven

أوریه ۱۴۰۲

Sana Quadri ,

Hamdullah Baycar

[\(/policy-analysis/uae-formally-ceases-be-tax-free-haven\)](#)

TOPICS

[\(/policy-analysis/dmkrazy-w-aslah/\)](#) دمکراسی و اصلاح

[\(/policy-analysis/rb-w-aslam-syasy/\)](#) عرب و اسلام سیاسی

[\(/policy-analysis/anrzh-y-w-aqtsad/\)](#) انرژی و اقتصاد

[\(/policy-analysis/khlyj-w-syast-hwzh-anrzh-y/\)](#) خلیج و سیاست حوزه انرژی

REGIONS & COUNTRIES

